

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt X. Quid Episcopis Regni Neapolitani à Prorege praescriptum:
quidque agitatum ad inchoandum Concilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

1545.

CAPVT X.

*Quid Episcopis Regni Neapolitani à Prorege præscriptum :
quidque agitatum ad inchoandum Concilium.*

Aduenerant quoque Romanorum Regis Oratores, plurimumque ambigebatur de inaugurando Concilio; quod præcipuus rei cardo erat, cuiusque gratiâ mandatorum literarum protraherentur.

^a Literarum Legatorum ad Farnesium, 30. Martij.

Hinc enim ^a indecorum videbatur, eam iniri solennitatem tam modico Episcoporum numero: hinc eius inauguratio censebatur certum apud Christianas Nationes classici non ex ludico signum, adeoque eos commoturum, quorum lentitudo ab incerto tenebatur. Verumtamen hæc ratio haud putabatur satis esse inchoando tam exilibus auspiciis tam ingenti molimini, cum aliquo exaltationis detrimento, quæ ad huiusmodi moles sustentandas beata est. Testabatur Mendoza, Hispaniæ Præsules breuiter se daturus in viam: quod etiam confirmabatur literis ^b Nuntij Poggij, significantis, delata iam Regia mandata iis qui essent adituri, ^c Itali vero efficacissimo Pontificis iussu sollicitabantur, ne iis quidem exceptis, qui munia Romanæ Curia obirent. Non tamen extremus rigor adhibitus, ne fortè seorsim singuli offenderentur, qui coniunctim omnes Ecclesiam erant defensuri, & Christianæ Reipublicæ leges laturi.

^b Vallisoleto ad Farnesium, & ab eo missis ad Legatos, 14. Martij.
^c Literarum Farnesij ad Legatos, 11. Martij.

^d Literarum Legatorum ad Farnesium, 2. Aprilis.
^e Literarum Legatorum ad Farnesium, 9. Aprilis.
^f Literarum Farnesij, 11. Aprilis.

Vt tandem quid agendum statueretur, lucem aliquam de Comitiorum progressu à Mignanello ^d præstolabantur. Sed aliud non illuxit, quàm Cæsarem meditari ^e promissionem alterius Ordinum Conuentus ad Religionis controuersias agitandas, ubi per Concilium minimè componerentur: vnde videbatur velle Cæsar tam Pontifici quàm ipsi Concilio quasi frænum iniicere. In ea rerum caligine inunctum Legatis, ^f vt maiorem in Conuentu frequentiam expectarent, nisi tamen certiores fierent, tentari aliquid in Comitibus quod officeret Religionis integritati. Hoc si contingeret, confestim quocumque modo Concilium auspicarentur, ac Votum denuntiarent, non licere nisi in Synodo iam incepta, de huiusmodi controuersis decerni.

Verùm res quædam accidit, cuius causâ postrema pars mandatorum retardata, per adiectam iisdem literis appendicem. Etenim Petrus Toletanus, Neapolitanus Prorex, ad illius Regni Præsules scripsit, exoptare quidem se ad emolumentum Ecclesiæ, vt omnes ad Concilium

1545

Concilium confluerent: sed animaduerso illarum Diœcesium detrimento, cunctis Regio nomine imponi, vt literas procuratorias darent quatuor Episcopis à se designandis, qui Regni totius vices in Concilio gererent. Idipsum prius multis Episcopis aperuerat per Sacelli Regij Primarium Administrum (Cappellanum Maiorem vulgò appellant) ad quem Toletani iussu conuenerant. At illi vnâ voce repugnarunt, habere se in animo præsentis interesse Concilio; vbi verò id consequi nequirent, velle per se destinare Procuratores, prout sibi conscientia suaderet. Quæ oppositio eò magis elatum Proregis animum commouit ad eos perpellendos vi iussionis Regio nomine ipsis indicta.

4 Hæc à Prorege gesta, quàm improuisa Pontifici, tam molestâ accidere. Id enim egregium erat inuentum, quo Principes plurimorum suffragia in paucorum linguas sibi addictas contraherent, atque ita Synodi moderatores imperiosius euaderent, ademptâ libertate, adeoque veneratione ac fructu, qui à libertate pendeat. Itaque rei nouitas repentè Pontificem impulit ad imperandam Legatis inchoandâ Synodi moram: postea verò * per Diploma grauius adiectis pœnis prohibuit, ne quis Episcoporum per Procuratorem adiret Concilium, sed per seipsum accederet. Quod quamquam videretur ita generatim reipsâ præstari non posse (ac tamen præstitum est) & Pontifex paratum gereret animum, ad eam legem postea plerisque relaxandam; imperandum tamen putauit, & inuolantè seruandum, donec Prorex ab incepto desisteret. Aded vt tamen Moguntinus Septemuir Purpuratus eò Procuratorem miserit, legitimis excusationibus adductis, quòd sibi necesse foret Comitibus interesse partem Catholicam defensuro, opus fuerit Procuratoris admissionem suspendere, ac eidem significare, potiùs per peculiare Diploma illum acceptum iri. Quod si verum est quòd narrat Suauis, nimis seuerum Legatis hoc Diplomavisum, adeoque prius promulgationem ab ipsis retardatam, tamquam Episcoporum conscientias permolestam; verum etiam est quòd ille ignorat, cum Romana responsa non legerit; inde nimirum eos fuisse admonitos, cum Diploma de *solis negligentibus* loqueretur (quæ voces culpam sonant, & culpam grauem, vbi agitur de pœna graui) haud sollicitudinem afferri cuiusque per conscientiam probabilem operanti. Idcirco * à Pontifice promulgatum Diploma, typisque editum, vt dicemus, Legatis illius consilio acquiescentibus.

5 Interea Legatorum epistola (qui Polo adhuc absente duo solùm erant) Pontificem impulit, vt aperiri iuberet Concilium die ter-

tia

* Literæ
Card. S. Flo-
ræ ad Lega-
tos, 21. &
30. Maij.

* Literæ
Card. S. Flo-
ræ ad Lega-
tos, 16. Maij.

1545.

* Petrus
ze 4. Maij,
vt in Episto-
la Legato-
rum eadem
die ad Card.
S. Floræ.

tiâ Maij, Inuentæ Crucis memoriæ sacrâ. Scripserunt, ea quæ Cæsar Conuentui proponebat, ab illo sibi communicata, huiusmodi esse: *Cum emendationis negotium diuturnam deliberationem deponerem, & bellum Turcicum moram non pateretur, opportunius Cæsarem excusare, vbi Synodus inchoata iam esset, supersedendum in presentia emendationis negotio: interim enim compertum fore, quo pacto Concilium sese haberet, quidve ab eo de morum emendatione sperandum. Si enim illius nulla spes fulgeret ante incepti Conuentus exitum, alium indictum iri, in quo iam Religionis, tum reformanda disciplinæ consilium omnino haberetur. Hocposito considerabant Legati, posse Cæsarem ab armis Turcicis in dies singulos adigi ad soluenda ex improviso Comitia, & sancienda illorum decreta, quibus, vbi Concilium nondum esset inceptum, indicerentur futura Comitia de Religionis negotio, per insanabile eiusdem vulnus: nec Germanos amplius destituros ad oblatam indicti denuò Concilij spem toties irritam. Quod si aperta iam Synodo, Cæsaris officia bello Turcico intenti Pontificem compellerent ad eam retardandam, nullam futuram fuisse iacturam, quin potius duplex lucrum: alterum, dum sisteretur periculosa nocentium hominum concursio imminenti conuentus ad sacras controuersias expendendas: alterum, dum omnibus palàm fieret, Pontificem, quod in se esset, velle reipsâ Concilium.*

Addebant præterea, Sibi suboluisse, Cæsarem in sinu Concilium, nihil cupere; idque in Mendozae fronte dignosci: celari tamen à Cæsare hæc animi sensa, quippe famæ suæ consulente, simulque verito, ne rursus à Pontifice ea sibi Scripturæ verba exprobrarentur, per Diploma publicum suprâ recitatum obiecta, *Vocauimus, & non erat qui audiret; venimus, & non erat vir:* quibus acriter commotus fuerat, vti Mignanello significauerat Granuellanus. Proinde gratum ipsi futurum hoc otium Legatorum, vt in illos culpam regerere eorum omnium, quæ, tametsi Ecclesiæ noxia, coactum se putaret indulgere Germaniæ ac Protestantibus, nondum inchoato Concilio; seque eo nomine pariter excusaret, quò iam Legatis temporari communicasset, quæ Comitiis fuissent à se proposita.

Tertio loco adducebant; *Mores passim nolle sibi persuades;* Pontificem ex animo agere de Concilio celebrando: seu illius voluntatem metientes ex eo, quod sibi conducibile arbitrabantur, seu cum discernendo non esset, quid casu, quid ex arte contingat, existimantes nihil vsquam euenire, nisi Principum consilio; adeoque Pontificis technis vertentes iniectas præteritis conuocationibus turbas: seu demum per vulgarem credulitatem malevolentium ce-

* Literæ
Mignanelli
ad Cerui-
cum, 9. A-
pril. 1545.

lumniis occupatos. Quapropter fieri quidem poterat, vt Concilium à Pontifice iam inchoatum cernerent, haud ita tamen, vt prius crederent inchoandum: quod Mignanelli quoque literis confirmabatur. Itaque cum esset extimescendum, ne Turcarum impetus rerum sacrarum curas ad armorum tractationem violenter conuerteret; si diu Concilij primordia protraherentur, vulgus obtractaturum, quasi tunc aperiretur, cum prævideretur necessitas eiusdem confestim claudendi.

Ponderabant postremo, plerosque præoccupatos eâ persuasione de auerso à Synodo Pontifice, peruersè interpretaturos Legati missionem, quasi tendentem ad impetrandam Concilij procrastinationem à Cæsare, qui studuerat per omnem conantis speciem non modo vt ipse crederetur Synodum promouisse, sed propemodum procreasse. Contrà verò à Pontifice, vt Apostolicæ Sedis honori consuleretur, omnem adhibitam operam, quâ palàm fieret, à se tamquam primo vltroque mouente principio rem illam agi, cui principio non stimulis præcedentibus opus esset, sed auxilium subsequenteribus: ideoque non sibi prius innotuisse duorum Principum consensum, quàm Synodum à se indictam fuisse, Oratoris Vegæ reditu Romam haud expectato, ne Caput Ecclesiæ à dextera motum, non dextera à Capite videretur. Proinde disputabant Legati: Vel post Farnesij legationem reuerà Synodus cogeretur, & tunc vni Cæsari eunctos eam acceptam relatuos, quasi ille in procurando publico Ecclesiæ bono inuictus obstitisset contrariis precibus eadem regentis: vel non cogeretur, & tunc præstò futuram Cæsari excusationem, quasi manus dederit illius importunitati, qui harum denique rerum curam gerebat, atque muneris sui vinculis obstringebatur: ac per euentum vtrumque obtractante famâ diminutam in reuerentiam atque amorem erga Pontificem; quæ duo maximè necessaria sunt ad fouendam in animis hominum Fidem Catholicam, quippe quæ ab omni & quacumque secta ceterorum Christianorum non aliter discernitur, quàm per coniunctionem cum Pontifice tamquam cum Capite. E conuerso, si Concilio daretur initium: antequam Farnesius Germaniam adiret, ipsum, afflante sibi hac aurâ secundâ, illius Nationis animos propitios experturum.